

עמ"ת 18036/01/23 - שלמה בן שושן ע"י נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

עמ"ת 18036-01-23 בן שושן(עציר) נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 558768/2022

בפני כבוד השופטת אורית וינשטיין
העורר: שלמה בן שושן ע"י ב"כ עו"ד מוטי לוי (סנגוריה ציבורית)
נגד
המשיבה: מדינת ישראל באמצעות תחנת זבולון
החלטה

בפני ערר על החלטתו של בית משפט השלום בקריות (כב' השופט יובל וסרקרוג) מיום 05.1.2023 במסגרת תיק מ"ת 60075-12-22, לפיה הוראה על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

1. נגד העורר הוגש כתב אישום ובו שני אישומים, בהם מיוחסות לו עבירות של פריצה לרכב בכוונה לגנוב - עבירה לפי סעיף 413 סיפא לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן - **חוק העונשין**), גניבה מרכב - עבירה לפי סעיף 413 לחוק העונשין, חבלה במזיד ברכב - עבירה לפי סעיף 413 לחוק העונשין וכן עבירה של שימוש ברכיב חיוני באמצעי תשלום או מסירתו לאחר, בידיעה שהוא עלול להשתמש בו בכוונה להונות - עבירה לפי סעיף 40(ב)(2) לחוק שירותי תשלום, תשע"ט - 2019.

2. על פי האישום הראשון, מואשם העורר בכך שהתפרץ לרכב הסקודה של המתלוננת ביום 12.12.2022 בסמוך לשעה 13:41, לאחר שניפץ את השמשה הימנית הקדמית של הרכב. העורר הגיע בקלנועית למקום החניה של הרכב בקרית מוצקין יחד עם אחר שזהותו אינה ידועה, ונטל ארנק שהיה בתוך תיק במושב הקדמי שהכיל כרטיס חיוב מסוג "ויזה" (להלן - **כרטיס החיוב**), דרכון ותעודת זהות. בהמשך אותו יום ביצע העורר שלוש פעמים שימוש בכרטיס החיוב בבתי עסק שונים בקרית מוצקין, כאשר החיוב האחרון - לא כובד.

3. על פי האישום השני, העורר התפרץ ביום 3.9.22 בין השעות 10:00-22:00 לרכב מסוג "רנו" של המתלונן, במרכז המסחרי "ביג" בקרית אתא, על ידי כך שניפץ את השמשה הימנית הקדמית ונטל תיק שהיה במושב הקדמי ברכב שהכיל, בין היתר, כרטיס אשראי מסוג "ישרכארט" וכן רכוש נוסף. בהמשך אותו יום ביצע העורר שש פעמים שימוש בכרטיס החיוב בבתי עסק שונים, כאשר לחלקם הגיע העורר בקלנועית עם אחר שזהותו אינה ידועה.

4. המשיבה הגישה בקשה למעצר עד לתום ההליכים המשפטיים, במסגרתה ציינה כי נגד העורר קיימות ראיות לכאורה כי ביצע את העבירות המיוחסות לו, לרבות סרטונים ממצלמות אבטחה המתעדות את העורר מבצע עסקאות בכרטיס החיוב, שעל פי החשד נגנבו מהרכבים ואף תיעוד ההתפרצות לאחד הרכבים. עוד צוין, כי לחובתו של העורר 19 הרשעות קודמות (כאשר האחרונה היא משנת 2010) בגין

עבירות של רכוש וסמים, ובחלקן ריצה מאסרים בפועל. כמו כן, קיימת אינדיקציה כי העורר מכור לסמים.

מטעמים אלו טענה המשיבה כי קיימת עילת מעצר בשל המסוכנות הנשקפת מפני העורר וכי ישנו יסוד סביר לחשש כי יסכן את בטחונו של הציבור בכלל ורכושו בפרט באם ישוחרר. עם זאת, המשיבה סברה כי בנסיבות המקרה דנן ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך של חלופת מעצר, במעצר בית מלא של העורר בפיקוחם של שני ערבים ראויים, וכן, בין היתר, בהפקדה כספית שלא תפחת מסך של 5,000 ₪.

5. בדיון שהתקיים בבית המשפט קמא ביום 5.1.23 הסכים ב"כ העורר לקיומן של ראיות לכאורה, אך טען ביחס לעוצמתן. ב"כ העורר טען כי לא קיימת ראיה ישירה הקושרת את העורר להתפרצות השניה, ולגבי ההתפרצות באישום הראשון העילה לא בעוצמה גבוהה. ב"כ העורר ציין שאין מחלוקת כי נעשו שימושים בכרטיסי החיוב, אך טענתו של העורר כי מאן דהוא מסר לו את כרטיס החיוב וביקש ממנו שיקנה עבורו והוא ייתן לו סיגריות בתמורה - לא הופרכה. באשר לעילת המעצר, טען העורר כי אומנם יש לו עבר פלילי, אולם הרשעתו האחרונה היא משנת 2010 וככלל, עבירות רכוש כשלעצמן לא מקימות עילת מעצר אלא בנסיבות חריגות שנקבעו בפסיקה. עוד ביקש העורר מבית המשפט קמא להביא בחשבון את מצבו הבריאותי המורכב וביקש לקבוע שלא מתקיימת עילת מעצר ולחילופין, לקבוע מעצר בית לילי.

6. לדיון הגיע מר אליהו מלכה, מטעמו של העורר, אשר הוצע על ידי ב"כ העורר כמפקח. מדובר באדם שהינו חברו של העורר, מתגורר בתל-אביב עם אשתו לשעבר החולה בדירת שני חדרים. הוצע כי העורר ישהה במקום חלופי בתל אביב ומר מלכה יפקח עליו, או שישהה עמו בדירתו, כשצוין כי מר מלכה טרוד בטיפול בחולה.

7. מנגד, טענה המשיבה כי העורר שינה גרסאותיו בחקירות, בשלב כלשהו אף בחר בזכות השתיקה והעלה את הטענה בדבר אותו מאן דהוא שביקש ממנו לקנות עבורו דברים בכרטיסי החיוב תמורת סיגריות - רק בשלב מאוחר. על כן, העורר לא סתר את הכלל בדבר החזקה התכופה ואף לא נתן פרטים מי נתן לו, כביכול, את כרטיסי החיוב וכיצד הללו הגיעו אליו. באשר לעילת המעצר, ציינה המשיבה כי קיימת עילת מעצר בשל מסוכנות, מאחר ולחובת העורר 19 הרשעות קודמות.

אומנם הרשעתו האחרונה משנת 2011, אולם במקרה דנן מדובר בביצוע עבירות לאחר תכנון ובאור יום לעיני כל. המשיבה ביקשה לקבוע מעצר בית מלא ותנאים נוספים היכולים לאיין את מסוכנותו של העורר.

8. בית משפט קמא קבע בהחלטתו כי לא קיימת מחלוקת באשר לקיומן של ראיות לכאורה ביחס לשימושים שנעשו בכרטיסי החיוב בשני האישומים.

עוד קבע בית המשפט קמא, כי שוכנע בדבר קיומן של ראיות לכאורה לעבירת ההתפרצות באישום הראשון, שכן העורר זוהה כשהוא נוהג בקלנועית כשלידו אדם אחר. נקבע, כי גם אם האדם האחר הוא זה שהסתובב בין הרכבים וביצע את הפריצה לרכב, הרי שעולה כי העורר המתין לו באותו זמן בקלנועית וכחצי שעה לאחר מכן החל העורר להשתמש בכרטיסי החיוב בעצמו. באשר לאישום השני, ציין בית משפט קמא כי גם אם היה מניח לטובת העורר כי אין ראיות לכאורה לעניין עבירת ההתפרצות, הרי שאין מחלוקת בדבר קיומן של ראיות לכאורה ביחס לביצוע 6 עסקאות בכרטיס החיוב במועד סמוך מאוד לביצוע עבירת ההתפרצות והגניבה.

9. בית משפט קמא הוסיף כי לכל אלה מצטרפת גם התנהלותו של העורר בחקירותיו הרבות, אשר שמר על זכות השתיקה במשך מרביתו, וגם כאשר השיב לשאלות - עשה זאת באופן מצומצם ונקודתי ובלא שנתן הסבר מניח את הדעת לעסקאות שבוצעו על ידו בכרטיס החיוב שנגנב בסמוך לפריצות לרכבים. בנוסף, הדגיש בית המשפט כי העורר סירב למסור מידע ביחס לזהות האדם האחר שישב עמו בקלנועית, אף כי ברור כי מידע זה מצוי בידיעתו ואף קיימות סתירות בתשובותיו. כמו כן, ההסבר שנתן כי משהו אחר נתן לו כרטיס חיוב כדי שיקנה עבורו תמורת סיגריות - אינו מתיישב עם חומר הראיות והגיונם של דברים.
10. על כן, בית משפט קמא קבע כי המשיבה הצביעה על קיומן של ראיות לכאורה ביחס לשני האישומים וביחס לעובדות המפורטות בשני האישומים.
11. באשר לעילת המעצר, קבע בית משפט קמא קיומה של עילת מעצר הן בשל חשש משיבוש הליכי משפט לאור בחירתו של העורר לשמור על זכות השתיקה בהליך והן בשל מסוכנות לציבור ובפרט לרכושו וזאת לאור פרק הזמן הקצר שעבר בין עבירות ההתפרצות ולאור ריבוי העסקאות בכרטיסי החיוב, שעל פי החשד נגנבו. נקבע כי בעיית הסמים של העורר מגבירה את מסוכנותו ולמעט קצבת המל"ל, העורר נעדר מקור הכנסה קבוע.
12. באשר לחלופת המעצר, קבע בית משפט קמא כי בדיון לא הוצגה חלופה ממשית למעצר, וזאת על אף שהדיון נדחה מספר פעמים לצורך זה. בקשתו של העורר לחלופת מעצר בית לילי אין בה כדי לאיין את מסוכנותו, בוודאי כאשר האישום הראשון בוצע בצהרי היום.
13. בנוסף ציין בית משפט קמא כי המפקח שהוצע אינו מהווה אופציה ממשית לפיקוח בהיותו טרוד בטיפול באשתו החולה וכי מקום הפיקוח שהוצע כלל אינו בביתו של המפקח, וממילא לא ניתן להסתפק במפקח אחד.
14. בית המשפט קמא נתן דעתו למצבו הרפואי של העורר, אך עם זאת קבע כי לא ניתן בשלב זה להורות על מעצר בית ללא פיקוח, שכן נדרש כי בית המשפט יוכל ליתן אומן בעורר.
- בית המשפט קבע כי התנהלות העורר וחקירותיו לא יצרה בסיס למתן אומן בו, משבחר שלא לשתף פעולה עם רשויות החקירה.
15. בגין כל אלה ובהיעדר חלופה ממשית למעצר בית, נפסק שאין מנוס ממעצרו של העורר עד תום ההליכים הפליליים נגדו. עם זאת, הובהר כי לאור עמדת המשיבה בבקשה למעצר עד תום ההליכים, בדבר אפשרות חלופת מעצר - הרי שככל שתימצא חלופה ראויה וכתובת ברורה למעצר בית - תישקל החלופה בכובד ראש.
16. בערר טוען העורר כי בית המשפט קמא שגה כשהורה על מעצרו עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. העורר חזר על טענותיו בדבר עוצמת הראיות בעניין עבירות ההתפרצות לרכב ובנוסף טען כי גם אם אין מחלוקת כי עשה שימוש בכרטיסי החיוב, הרי שניתן הסבר על ידו כי מאן דהוא ביקש ממנו לקנות עם הכרטיס ובתמורה נתן לו סיגריות, וכי טענה זו לא נשללה. עוד טען העורר כי ביחס לאישום השני - נמצאו ברכב טביעות אצבע של אחר בשם נבואני ובכך יש להחליש את החשד כנגד העורר.

17. לענין עילת המעצר, טען העורר כי בית משפט קמא קבע עילה בגין שיבוש הליכי משפט וזאת לאור שתיקתו של העורר בחלק מחקירותיו. זאת, למרות שהמשיבה לא טענה כלל לעילת מעצר בשל חשש לשיבוש הליכי משפט ולעורר לא ניתנה האפשרות להשיב בענין עילה זו. מעבר לכך, נטען כי שתיקתו של נאשם בחקירתו לא מעידה על שיבוש הליכי משפט.
18. כמו כן, טען העורר כי בית המשפט קמא טעה בענין השימוש בסמים וכי העורר משתמש בקנאביס רפואי על רקע פציעתו מה שלא מגביר את מסוכנותו, וכי עברו הפלילי רחוק.
19. העורר טען אפוא, כי אין הצדקה להורות על מעצר ואף לא על חלופת מעצר בדמות מעצר בית מלא, ויש להורות על מעצר בית לילי בביתו, תוך שיתחייב להגיע מספר פעמים בשבוע לתחנת המשטרה.
20. המשיבה טענה מנגד כי יש לדחות את הערר מאחר שלא נפל פגם בהחלטת בית המשפט קמא. לטענתה, קיימות ראיות לכאורה ובית המשפט קמא פירט אותן בהחלטתו. לבית המשפט נתון שיקול הדעת להכריע על פי מכלול הנסיבות, לאור התרשמותו מהעושה ומהמעשה וכן התרשמותו מ"דרך חיים" מסוימת, גם כאשר מדובר בחזרה לדרך חיים ישנה ומוכרת לעורר.
21. גם אם אין המדובר בעילת מעצר בעוצמה המירבית, הרי שבאיזון הנדרש המשיבה היתה מוכנה לקבל חלופת מעצר שיהיה בה כדי לאיין את מסוכנותו של העורר - אך לא הוצעה חלופה כזו ואף לא חלופה פחותה מזו שנדרשה.
22. עוד טענה המשיבה באשר לטענת העורר כי בית המשפט קמא ביסס החלטתו על עילת מעצר שלא נטענה כלל על ידי המשיבה - היא עילת השיבוש, כי יש לדחות טענה זו מאחר ותפקידו ומלאכתו של בית המשפט הם לנתח ולהסיק מסקנות משפטיות, לרבות קביעת עילה למעצר.
23. המשיבה ציינה כי אומנם העורר אדם פצוע אשר מתנייד עם קולנועית עקב פציעתו, אולם אותה קולנועית שימשה לו לביצוע העבירות דנן. עוד הודגש, כי אין בסיס לטענת העורר בענין טביעת האצבע של אחר שנמצאה ברכב מושא האישום השני - טביעות האצבע שנמצאו שייכות למר נבואני - בעליו של הרכב.

דין והכרעה:

24. לאחר שעיינתי בתיק החקירה ולאחר שנתתי דעתי לכל טענות באי כוח הצדדים הן בכתב והן בעל פה - אני מוצאת כי דין הערר להידחות. לא מצאתי, בנסיבות הקונקריות של המקרה הנדון כי נפל פגם בהחלטת בית משפט קמא להורות על מעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים, באופן המצדיק את התערבותו של בית משפט זה בהחלטה.
25. ראשית, באשר לקיומן של ראיות לכאורה - סבורני, כי בית משפט קמא נימק ופירט את קביעותיו בענין זה ובדין קבע כי קיימות ראיות לכאורה לכך שהעורר ביצע את העבירות בהן הוא מואשם.
26. בתיק החקירה מצויות ראיות בדמות צילומים ממצלמות אבטחה בבתי עסק בהם עשה העורר שימוש בכרטיסי החיוב הגנובים זמן קצר לאחר אירועי ההתפרצות וגניבת כרטיסי החיוב, וכן מצויות עדויות וראיות לפיהן מזהה העורר כמי שמבצע את השימוש בכרטיסי החיוב.

קיימות בתיק החקירה גם ראיות המתעדות את העורר ואדם אחר, כשהם בקלנועית בסמיכות לרכב הסקודה מושא סעיף האישום הראשון, עוצרים לצידו, כאשר האחר יורד מהקלנועית, מנפץ את השמשה הימנית הקדמית ולאחר מכן נוטל תיק מהמושב שליד הנהג. כאמור, מצויות בתיק החקירה ראיות כי זמן קצר לאחר מכן נעשה שימוש על ידי העורר בכרטיס האשראי של המתלוננת.

27. באשר לאישום השני - אכן לא קיימת ראיה ישירה לכך שהעורר פרץ לרכב שבבעלות המתלונן, אך קיימות ראיות לכך שזמן קצר לאחר הפריצה לרכב האמור - נעשה שימוש על ידי העורר בכרטיס החיוב של המתלונן במספר בתי עסק שונים הסמוכים למקום הפריצה לרכב.

בית המשפט קמא כיוון בהחלטתו לכך שקיימות ראיות לכאורה לכך שהעורר ביצע את הפריצה לרכב מושא האישום השני וזאת בהסתמך על קיומה של חזקה תכופה, אשר ההלכה הפסוקה קבעה כי זו מבוססת על ניסיון החיים ועל ההיגיון, לפיהם מקום בו נעצר אדם כשברשותו טובין גנובים, זמן קצר לאחר גניבתם - הרי שהוא מוחזק כמי שגנב אותם או לכל הפחות כמי שקיבל אותם בידעו כי הם גנובים. חזקה זו מבוססת הן על סמיכות הזמנים והן על כלל נסיבות המקרה.

28. כאמור לעיל, במקרה מושא האישום השני, קיימות ראיות משכנעות בדבר שימוש שעשה העורר בכרטיס החיוב של המתלונן, זמן קצר לאחר הפריצה לרכב, ובמספר בתי עסק. לאור סמיכות הזמנים בין מועד הפריצה לרכב לבין השימוש בכרטיס החיוב, כאשר העורר זוהה כמי שהשתמש בכרטיס החיוב באותם מועדים בהם בוצעו עסקאות בכרטיס החיוב שנגנב - אזי ניתן ביסוס לחזקה התכופה.

29. כל זאת, בצירוף הסתירות והגרסאות השונות שמסר העורר בחקירותיו, כמו גם חוסר שיתוף הפעולה של העורר בחקירותיו ובחירתו בזכות השתיקה - מחזקים את טענת המשיבה בדבר קיומן של ראיות לכאורה, שכן לא קיים כל טעם סביר או משכנע לשתיקתו זו.

30. העורר טען באחת מחקירותיו כי מאן דהוא, שאותו לא זיהה בשם או באמצעי זיהוי כלשהו, ביקש ממנו כי יקנה עבורו סיגריות תוך שימוש בכרטיסי החיוב הגנובים ותמורת זאת ייתן לו סיגריות.

לא מצאתי כל פגם בכך שבית המשפט קמא לא נתן משקל לטענה זו של העורר. כאמור, מדובר באמירה בעלמא בעניין זה על ידי העורר - אותה לא ניתן היה לאושש או להפריך בהעדר כל מסירת מידע קונקרטי על ידי העורר. יתר על כן, מעיון בתיק החקירה עולה כי העורר לא רכש סיגריות בבתי העסק בהם עשה שימוש בכרטיסי החיוב הגנובים, ודי בכך כדי לשמוט את היסוד מטענתו האמורה.

31. טענתו של העורר באשר לטביעת האצבע שנמצאה על גבי הרכב מושא סעיף האישום השני, אשר לטעמו מחלישה את החשד כלפי העורר - הסתברה כטענה חסרת כל יסוד, שכן טביעת האצבע שנמצאה על גבי הרכב היא של בעליו - מר מוחמד נבואני.

32. לאור כל האמור לעיל, אני קובעת כי קיימות ראיות לכאורה, בעוצמה מספקת להוכחת העבירות בהן הואשם העורר.

33. באשר לעילת מעצר - סבורני כי בדין קבע בית המשפט קמא כי קיימת עילת מעצר בשל מסוכנותו של העורר לביטחון הציבור ולרכושו. לעורר עבר פלילי קודם מכביד, גם אם הינו מרוחק בזמן. אין המדובר

בעבירת רכוש יחידה וקיימת התארגנות בצוותא של העורר עם חשוד אחר. כמו כן, יש לתת את הדעת לפרקי הזמן הקצרים בין ביצוע העבירות מושא כתב האישום. כל זאת, במשולב עם קיומו של עבר פלילי מכביד בתחום עבירות הרכוש - מבסס עילת המעצר מובהקת של מסוכנות הנשקפת מהעורר. גם טענות העורר בעניין מצבו הרפואי מצאו אוזן קשבת בבית משפט קמא, אך נקבע כי אין בהן כשלעצמן כדי להוביל לתוצאה של מעצר בית בלא פיקוח ולא מצאתי כי קיימת סיבה להתערב בהחלטה זו.

34. אשר לטענת העורר כי בית משפט קמא שגה בכך שביסס את החלטתו על עילת מעצר בדבר שיבוש הליכי חקירה, אשר לא נטענה על ידי המשיבה - לא מצאתי כי יש בכך כדי לגרוע מן הקביעה בדבר קיומה של עילת מעצר הנוגעת למסוכנות הנשקפת מן העורר. גם אם בית המשפט קמא נקלע לכלל שגגה בעניין זה - הרי שאמירתו זו הינה בבחינת למעלה מן הצורך וממילא לא ניתן לה משקל בהחלטתו של בית משפט זה.

35. בסופו של דבר, בחינת עילת המעצר בעבירות רכושיות מתייחסת ל"מארג הכולל של דרך חיים" (ראו: עמ"ת 47689-04-21 קודין נ' מדינת ישראל (26.4.2021)).

במקרה דנן, התנהלותו של העורר מעידה על התנהלות עבריינית, ביצוע העבירות נעשה בצוותא עם אחר, הפרשי הזמנים בין ביצוע העבירות בהן מואשם העורר בסעיפי האישום בכתב האישום - הינם קצרים, העורר לא שיתף פעולה עם היחידה החוקרת, וקיים שימוש בחומרים ממכרים - גם אם מדובר כטענתו בשימוש בקנאביס רפואי, כאשר לעורר אין הכנסה מלבד קצבת מ"ל.

כל אלו, מקימים עילת מעצר בשל מסוכנות גם אם אינה במדרג הגבוה ביותר.

36. בנסיבות האמורות, וכאמור לעיל - לא נפל פגם המצדיק את התערבותו של בית משפט זה בהחלטת בית משפט קמא להורות על מעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. יש לתת את הדעת לעובדה, כי המשיבה, כמו גם בית משפט קמא - סברו כי יש מקום לחלופת מעצר, אלא שהעורר לא הציג חלופת מעצר ראויה. בדין קבע בית משפט קמא כי החלופה שהוצעה על ידי העורר, כמו גם המפקח שהוצע - אינם מתאימים. כמו כן, לא מצאתי כי נפל פגם בכך שבית המשפט קמא דחה את טענת העורר לפיה יש מקום להורות על מעצר בית לילי, וזאת מאחר והאישום הראשון מייחס לעורר את ביצוע העבירות בשעת צהרים, באמצע היום.

אשר לבקשת העורר בדיון בפני כי אורה על מעצר בית בלא פיקוח - איני סבורה כי ניתן להיעתר לבקשה זו. כפי שציין בית משפט קמא, יש צורך שהעורר יזכה באמונו של בית המשפט טרם שתינתן החלטה שכזו. כאמור, העורר לא עשה דבר כדי לזכות באמון זה מצד בית המשפט, בין היתר, בשל התנהלותו בחקירתו והעדר שיתוף הפעולה שלו.

37. עוד אוסיף כי ברור שאם העורר יגיש בקשה לעיון חוזר לבית משפט קמא ויציג בפניו חלופה הולמת ומפקחים ראויים - תישקל כראוי בקשה כזו על ידי בית משפט קמא.

38. **אשר על כן, הערר נדחה. החלטת בית משפט קמא להורות על מעצרו של העורר עד תום ההליכים - תעמוד בעינה.**

ניתנה היום, כ"ד טבת תשפ"ג, 17 ינואר 2023, בנוכחות
העורר, בא כוחו וב"כ המשיבה.